

ZADANIA Z PODSTAW TERMODYNAMIKI

LISTA NR 6

PODSTAWOWE PRAWA I WZORY

- 1) Stopień suchości pary x

$$x = \frac{m_p}{m_p + m_c} = \frac{m_p}{m} \quad (1)$$

gdzie

m_p masa pary nasyconej suchej, kg

m_c masa cieczy nasyconej, kg

m masa mieszaniny parowo-wodnej (para nasycona mokra), kg

- 2) Entalpia pary nasyconej mokrej I_x

$$I_x = mi_x = i' + x(i'' - i') = i' + xr \quad (2)$$

gdzie

i_x entalpia właściwa pary nasyconej mokrej, J/kg

i' entalpia właściwa cieczy nasyconej, J/kg

i'' entalpia właściwa pary nasyconej suchej, J/kg

r entalpia parowania, J/kg

- 3) Energia wewnętrzna pary nasyconej mokrej U_x

$$U_x = mu_x = u' + x(u'' - u') \quad (3)$$

Wartości u' oraz u'' oblicza się za pomocą równania Gibbsa

$$i = u + pv \quad (4)$$

- 4) Entropia pary nasyconej mokrej S_x

$$S_x = ms_x = s' + x(s'' - s') \quad (5)$$

- 5) Objętość właściwa pary nasyconej mokrej v_x

$$v_x = mv_x = v' + x(v'' - v') \quad (6)$$

- 6) Ciepło pobrane przez parę w przemianie izochorycznej

$$Q_{c1-2} = m(u_2 - u_1) = m[i_2 - i_1 - v(p_2 - p_1)] \quad (7)$$

- 7) Ciepło pobrane przez parę w przemianie izobarycznej

$$Q_{c1-2} = m(i_2 - i_1) \quad (8)$$

- 8) Ciepło pobrane przez parę w przemianie izotermicznej

$$Q_{c1-2} = mT(s_2 - s_1) \quad (9)$$

- 9) Moc turbiny

$$N = \dot{m}_p(i_1 - i_2) \quad (10)$$

ZADANIA

1. Zbiornik o sztywnych ściankach zawiera $V_c = 0,02 \text{ m}^3$ wrzącej wody i $V_p = 0,97 \text{ m}^3$ pary suchej nasyconej w stanie równowagi przy ciśnieniu $p_1 = 0,1 \text{ MPa}$. Obliczyć stopień suchości pary, entalpię i energię wewnętrzną pary. **Odp: $x = 0,029$, $I_1 = 9534,4 \text{ kJ}$, $U_1 = 9435,4 \text{ kJ}$.**

2. Do 10 kg mokrej pary nasyconej o stopniu suchości $x_1 = 0,9$ i ciśnieniu $p_1 = 0,1 \text{ MPa}$ dolano $m_w = 10 \text{ kg}$ wody o temperaturze $T_w = 293 \text{ K}$. Obliczyć parametry stanu końcowego (U, I, x), zakładając, że w procesie tym nie jest wymieniane ciepło z otoczeniem. Ile kg wody należałoby dolać, aby w stanie końcowym, aby otrzymać wyłącznie wrzącą ciecz (przy stałym ciśnieniu). Przyjąć ciepło właściwe wody $c_p = 4,18 \text{ kJ/kg K}$. **Odp: $U_2 = 23,81 \text{ MJ}$, $x_2 = 0,376$, $I_2 = 25,33 \text{ MJ}$, $m'_w = 56,32 \text{ kg}$.**

3. Suchą parę nasyconą o ciśnieniu $p_1 = 0,4 \text{ MPa}$ podgrzano izobarycznie do temperatury $T_2 = 823 \text{ K}$ a następnie ochłodzono izochorycznie, wskutek czego stopień suchości $x_3 = 1$. Obliczyć: a) całkowite ciepło pochłonięte przez parę w czasie przemian q_{c1-3} , b) pracę bezwzględną l_{1-3} wykonaną przez parę. **Odp: a) $q_{c1-3} = 167,8 \text{ kJ/kg}$, b) $l_{1-3} = 194,1 \text{ kJ/kg}$.**

4. Dwa strumienie pary wodnej o parametrach: $p_1 = 1,5 \text{ MPa}$, $T_1 = 573 \text{ K}$ oraz $p_2 = p_1$, $x_2 = 0,95$ mieszają się ze sobą izobarycznie w doskonale zaizolowanym mieszalniku. Otrzymana para płynie do turbiny, w której rozpręża się izentropowo do ciśnienia $p_4 = 10 \text{ kPa}$. Masy strumieni pary wynoszą $m_1 = 20 \text{ t/h}$, $m_3 = 10 \text{ kg/s}$. Oblicz moc turbiny. **Odp: $N = 7,83 \text{ MW}$.**

5. Przegrzana para wodna o parametrach $p_1 = 2,2 \text{ MPa}$, $T_1 = 733 \text{ K}$ jest dławiona adiabatycznie izentalpowo do ciśnienia $p_2 = 1 \text{ MPa}$ a następnie dopływa do turbiny, w której rozpręża się adiabatycznie odwracalnie do ciśnienia $p_3 = 100 \text{ kPa}$. Masa strumienia przepływającej pary ma wartość $m = 0,92 \text{ kg/s}$. Obliczyć moc turbiny oraz temperaturę T_3 pary opuszczającej turbinę. **Odp: $N = 550 \text{ kW}$, $T_3 = 428 \text{ K}$.**

6. Mokra para wodna o parametrach początkowych $p_1 = 3,5 \text{ MPa}$, $x_1 = 0,8$, rozpręża się izotermicznie do ciśnienia $p_2 = 0,6 \text{ MPa}$, a następnie ochładza się ją izobarycznie do stanu 3, w którym stopień suchości wynosi $x_3 = 0,8$. Obliczyć: a) ciepło całkowite q_{c1-2} pochłonięte przez parę podczas przemian, b) pracę techniczną przemian l_{t1-3} . **Odp: a) $q_{c1-3} = 279,3 \text{ kJ/kg}$, b) $l_{t1-3} = 391,1 \text{ kJ/kg}$.**

7. Do doskonale zaizolowanego izobarycznego mieszalnika dopływa przegrzana para wodna o parametrach $p_1 = 4 \text{ MPa}$, $T_1 = 773 \text{ K}$ w ilości $m_1 = 0,5 \text{ kg/s}$ oraz nasycona para wodna o parametrach $p_2 = 4 \text{ MPa}$, $x_2 = 0,8$. Za mieszalnikiem para jest dławiona adiabatycznie izentalpowo do ciśnienia $p_4 = 1,00 \text{ MPa}$, a następnie płynie do turbiny parowej, w której rozpręża się izentropowo. Para opuszczająca turbinę ma parametry $p_5 = 10 \text{ kPa}$, $x_5 = 0,9$. Obliczyć moc turbiny. **Odp: $N = 572,2 \text{ kW}$.**

8. Mokra para nasycona o objętości właściwej $v_{x1} = 0,18 \text{ m}^3/\text{kg}$ i stopniu suchości $x_1 = 0,85$ jest ogrzewana izochorycznie do temperatury $T_2 = 543 \text{ K}$, po czym jest dławiona izentalpowo do ciśnienia $p_3 = 0,18 \text{ MPa}$, a następnie ogrzewana izobarycznie do temperatury $T_4 = 623 \text{ K}$. Określić: a) początkową temperaturę T_1 pary, b) zmianę entalpii pary Δi_{1-4} , c) ciepło przemiany izochorycznej q_{v1-2} i d) izobarycznej q_{p3-4} . **Odp: a) $T_1 = 449 \text{ K}$, b) $\Delta i_{1-4} = 704 \text{ kJ/kg}$, c) $q_{v1-2} = 486 \text{ kJ/kg}$, d) $q_{p3-4} = 200 \text{ kJ/kg}$.**

9. Parę wodną o temperaturze $T_1 = 363 \text{ K}$ i entalpii $i_1 = 2600 \text{ kJ/kg}$ zdławiono do ciśnienia $p_2 = 6 \text{ kPa}$, następnie sprężono izentropowo do ciśnienia $p_3 = 50 \text{ kPa}$, po czym schłodzono izochorycznie do temperatury $T_4 = 333 \text{ K}$. Określić:

- entropię, stopień suchości i ciśnienie pary na początku procesu,
- objętość właściwą i entropię po zdławieniu pary,
- temperaturę i objętość właściwą po sprężeniu,
- stopień suchości i entalpię pary na końcu procesu,
- pracę techniczną l_{2-3} sprężania izentropowego,
- ciepło q_{v3-4} przemiany izochorycznej.

Odp: a) $s_1 = 7,3 \text{ kJ/kg K}$, $x_1 = 0,97$, $p_1 = 0,07 \text{ MPa}$, b) $v_2 = 25 \text{ m}^3/\text{kg}$, $s_2 = 8,4 \text{ kJ/kg K}$, c) $T_3 = 543 \text{ K}$, $v_3 = 5 \text{ m}^3/\text{kg}$, d) $x_4 = 0,67$, $i_4 = 1840 \text{ kJ/kg}$ e) $l_{2-3} = 420 \text{ kJ/kg}$, f) $q_{v3-4} = -255 \text{ kJ/kg}$.